

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 162/14

Luxemburg, 2 december 2014

Arrest in de gevoegde zaken C-148/13–C-150/13
A, B, C/Staatssecretaris van Veiligheid en Justitie

Het Hof verduidelijkt de wijze waarop de nationale autoriteiten de geloofwaardigheid van de homoseksuele gerichtheid van asielzoekers mogen beoordelen

De richtlijnen 2004/83 en 2005/85 bevatten minimumnormen, respectievelijk, voor de erkenning van derdelanders als vluchteling en voor de procedures voor het onderzoek van asielaanvragen, en geven nadere invulling aan de rechten van asielzoekers.¹

A, B en C, derdelanders, hebben elk in Nederland een asielaanvraag ingediend met een beroep op hun vrees om in hun land van herkomst te worden vervolgd wegens hun homoseksualiteit. Hun aanvragen werden door de bevoegde autoriteiten evenwel afgewezen omdat hun seksuele gerichtheid niet was aangetoond.

De drie verzoekers hebben tegen die besluiten beroep ingesteld. De Raad van State, waarbij het geding in hoger beroep aanhangig is gemaakt, vraagt zich af welke grenzen het Unierecht eventueel stelt aan de verificatie van de seksuele gerichtheid van asielzoekers. Die rechter meent immers dat het enkele feit dat aan de asielzoeker vragen worden gesteld, in zekere mate afbreuk kan doen aan de door het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie gewaarborgde rechten.

In zijn arrest van heden merkt het Hof vooraf op dat de verklaringen van een asielzoeker over diens seksuele gerichtheid slechts het uitgangspunt van de onderzoeksprocedure vormen en dat daarvoor bevestiging nodig kan zijn.

De wijze waarop de bevoegde autoriteiten deze verklaringen en het tot staving van de asielaanvragen overgelegde bewijsmateriaal beoordelen, moet echter in overeenstemming zijn met het Unierecht en met name met de door het Handvest gewaarborgde grondrechten, zoals het recht op eerbiediging van de menselijke waardigheid en het recht op eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven.

Bovendien moet deze beoordeling op individuele basis plaatsvinden en moet daarin rekening worden gehouden met de individuele situatie en de persoonlijke omstandigheden van de verzoeker (waartoe factoren behoren zoals achtergrond, geslacht en leeftijd) teneinde te bepalen of de daden waaraan hij blootgesteld is of blootgesteld zou kunnen worden, met vervolging of ernstige schade kunnen overeenkomen.

In deze context verschaft het Hof de volgende aanwijzingen over de wijze van beoordeling door de nationale autoriteiten.

¹ Richtlijn 2004/83/EG van de Raad van 29 april 2004 inzake minimumnormen voor de erkenning van onderdanen van derde landen en staatlozen als vluchteling of als persoon die anderszins internationale bescherming behoeft, en de inhoud van de verleende bescherming (PB L 304, blz. 12) en richtlijn 2005/85/EG van de Raad van 1 december 2005 betreffende minimumnormen voor de procedures in de lidstaten voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus (PB L 326, blz. 13).

Ten eerste stelt de beoordeling van asielaanvragen louter op basis van met homoseksuelen verbonden stereotype opvattingen de autoriteiten niet in staat rekening te houden met de individuele en persoonlijke situatie van de betrokken verzoeker. Dat een asielzoeker dergelijke vragen niet weet te beantwoorden, is dus op zich geen voldoende grond voor de conclusie dat hij niet geloofwaardig is.

Ten tweede mogen de nationale autoriteiten in voorkomend geval weliswaar ondervragingen uitvoeren ter beoordeling van de feiten en omstandigheden betreffende de gestelde seksuele gerichtheid van een asielzoeker, maar zijn ondervragingen over de details van de wijze waarop deze asielzoeker praktisch invulling geeft aan zijn seksuele gerichtheid, in strijd met de door het Handvest gewaarborgde grondrechten en met name met het recht op eerbiediging van het privéleven en van het familie- en gezinsleven.

Ten derde beklemtoont het Hof met betrekking tot de mogelijkheid dat de nationale autoriteiten aanvaarden, zoals verscheidene asielzoekers hebben voorgesteld, dat zij homoseksuele handelingen verrichten, dat zij zich aan eventuele „tests” onderwerpen om hun homoseksualiteit te bewijzen of ook dat die asielzoekers video-opnamen van hun intieme handelingen overleggen, dat dergelijke elementen, naast het feit dat zij niet noodzakelijkerwijs bewijswaarde hebben, afbreuk zouden doen aan de menselijke waardigheid, waarvan het Handvest de eerbiediging waarborgt. Bovendien zou het toelaten of aanvaarden van een dergelijk type bewijs een stimulans voor andere asielzoekers vormen en er feitelijk op neerkomen dat dergelijke bewijzen van hen worden verlangd.

Ten vierde kan, gelet op de gevoeligheid van vragen over iemands persoonlijke levenssfeer en met name zijn seksualiteit, uit het enkele feit dat deze persoon, wegens zijn terughoudendheid bij het onthullen van intieme aspecten van zijn leven, niet meteen heeft verklaard homoseksueel zijn, niet de conclusie worden getrokken dat hij niet geloofwaardig is.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106